

KERTOMUS**Euroopan unionin perusoikeusviraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2013 sekä viraston vastaukset**

(2014/C 442/35)

JOHDANTO

1. Euroopan unionin perusoikeusvirasto (jäljempänä "virasto") perustettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 168/2007⁽¹⁾. Wienissä sijaitsevan viraston tavoitteena on tarjota perusoikeuksia koskevaa apua ja asiantuntemusta asianomaisille unionin viranomaisille ja jäsenvaltioille, kun ne panevat täytäntöön unionin oikeutta⁽²⁾.

TARKASTUSLAUSUMAN PERUSTANA OLEVAT TIEDOT

2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä (kun relevanttia evidenssiä on saatavilla) ja analysoidaan toimivan johdon vahvistusilmoitukset.

TARKASTUSLAUSUMA

3. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti

- a) viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁽³⁾ ja selvityksen talousarvion toteuttamisesta⁽⁴⁾ 31. joulukuuta 2013 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

Toimivan johdon velvollisuus

4. Toimiva johto vastaa viraston tilinpäätöksen laatimisesta ja sen oikein esittämisestä sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta⁽⁵⁾.

- a) Viraston tilinpäätöksen laatimista koskeviin toimivan johdon velvollisuuksiin kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää sisäisen valvonnan järjestelmä, jonka pohjalta on mahdollista laatia ja esittää oikein tilinpäätös, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, valita asianmukaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja soveltaa niitä komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti⁽⁶⁾ sekä laatia kirjanpidolliset arviot, jotka ovat kyseisissä olosuhteissa kohtuulliset. Johtaja vahvistaa viraston tilinpäätöksen sen jälkeen, kun viraston tilinpitäjä on laatinut tilinpäätöksen kaiken käytettävissä olevan tiedon pohjalta ja liittänyt tilinpäätökseen laatimansa ilmoituksen, jossa hän toteaa muun muassa saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean ja riittävän kuvan viraston taloudellisesta asemasta.
- b) Tilien perustana olevien toimien laillisuutta ja asianmukaisuutta sekä varainhoidon moitteettomuuden periaatteen noudattamista koskeviin toimivan johdon velvollisuuksiin kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää vaikuttava ja tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä, joka sisältää riittävän valvonnan ja tarkoituksenmukaiset toimenpiteet sääntöjenvastaisuuksien ja petosten estämiseksi sekä oikeudelliset toimet, joiden avulla tarvittaessa peritään takaisin aiheettomasti maksetut tai käytetyt varat.

⁽¹⁾ EUVL L 53, 22.2.2007, s. 1.

⁽²⁾ Liitteessä II esitetään tiedotustarkoituksessa yhteenveto viraston vastuualueista ja toiminnasta.

⁽³⁾ Sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁴⁾ Sisältää talousarvion toteutumalaskelman liitteineen.

⁽⁵⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1271/2013 (EUVL L 328, 7.12.2013, s. 42), 39 ja 50 artikla.

⁽⁶⁾ Komission tilinpitäjän vahvistamat kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisen tilintarkastajaliiton (International Federation of Accountants, IFAC) antamiin kansainvälisiin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) tai, silloin kuin se on relevanttia, kansainvälisen tilinpäätösstandardeja käsittelevän elimen (International Accounting Standards Board, IASB) antamiin kansainvälisiin IAS/IFRS-tilinpäätösstandardeihin (International Accounting Standards / International Financial Reporting Standards).

Tarkastajan velvollisuus

5. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle⁽⁷⁾ tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa tarkastuksensa kansainvälisten tilinpäätösstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC) sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisten standardien (INTOSAI) mukaisesti. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko viraston tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

6. Tarkastuksessa suoritetaan toimenpiteitä, joiden avulla hankitaan tarkastusevidenssiä tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tarkastajan harkintaan ja arvioon siitä, kuinka suuri on riski, että petoksista tai virheistä johtuen tilinpäätökseen sisältyy olennaisia virheellisyksiä tai tilien perustana olevien toimien kohdalla on jätetty olennaisella tavalla noudattamatta Euroopan unionin lainsäädännön vaatimuksia. Näitä riskejä arvioidessaan tarkastaja arvioi sisäisiä kontroleja, jotka ovat relevantteja tilinpäätöksen laatimisen ja sen oikein esittämisen kannalta, sekä valvontajärjestelmiä, joiden avulla on tarkoitus varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus. Tämän pohjalta tarkastaja suunnittelee olosuhteisiin nähden tarkoituksenmukaiset tarkastustoimenpiteet. Tarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuuden ja esitettyjen kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että se on saanut tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä tarkastuslausumansa perustaksi.

Lausunto tilien luotettavuudesta

8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston taloudellinen asema 31. päivänä joulukuuta 2013 sekä sen toimien tulokset ja rahavirrat mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta on esitetty tilinpäätöksessä kaikilta olennaisilta osiltaan oikein viraston varainhoitoa koskevien säännösten ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti.

Lausunto tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

9. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston 31. päivänä joulukuuta 2013 päättyneeltä varainhoitovuodelta annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

10. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausuntoja kyseenalaiseksi.

HUOMAUTUKSET BUDJETTIHALLINNOSTA

11. Sidottujen määrärahojen osuus oli vuonna 2013 kaikkiaan 100 prosenttia, mikä osoittaa, että sitoumukset tehtiin oikea-aikaisesti. Varainhoitovuodelle 2014 siirrettiin kuitenkin suuri määrä sidottuja määrärahoja: 579 429 euroa (27 prosenttia) osastossa 2 (hallintomenot) ja 5 625 444 euroa (69 prosenttia) osastossa 3 (toimintamenot).

12. Osaston 2 määrärahasiirrot liittyvät lähinnä suunniteltuihin IT-tarvikkeiden ja -palveluiden ostoihin. Osaston 3 määrärahasiirrot kuvastavat lähinnä viraston operatiivisten hankkeiden monivuotista luonnetta. Hankemaksut suoritetaan suunniteltujen aikataulujen mukaisesti.

AIEMPINA VUOSINA ESITETTYJEN HUOMAUTUSTEN SEURANTA

13. Liitteessä I on yhteenveto korjaavista toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Pietro RUSSON johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 16. syyskuuta 2014 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

⁽⁷⁾ Asetus (EU) N:o 1271/2013, 107 artikla.

LITE I

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautus	Korjaavan toimenpiteen tilanne (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2012	Virasto hankki vuonna 2012 kahdelta palveluntoimittajalta siivouspalveluja porrastettujen puitesopimusten avulla. Tarjouksia arvioitaessa tapahtuneesta merkitsemisvirheestä johtuen toimeksisaajien järjestys oli virheellinen. Yksi vuonna 2012 tehty 56 784 euron sopimus ja siihen liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia. Virasto on muuttanut toimeksisaajien järjestystä tilintarkastustuomioistuimen toimittaman tarkastuksen perusteella.	Toteutettu
2012	Virastossa ei ollut käytössä virallisia jälkitarkastustoimenpiteitä vuonna 2012. Viralliset toimenpiteet otettiin kuitenkin käyttöön vuoden 2013 alussa viraston tekemän laajan riskianalyysin jälkeen.	Toteutettu
2012	Talousarvion osaston 3 (toimintamenot) sidottujen määrärahojen käyttöaste oli alhainen (49 prosenttia), mikä ei johtunut viivästyksistä viraston vuotuisen työohjelman toteuttamisessa, vaan kuvastaa toimintojen monivuotista luonnetta. Virasto on hyväksynyt talousarvion suunnittelumoduulin, joka kytkeytyy suoraan sen vuotuisen työohjelmaan. Maksut suunniteltiin ja suoritettiin toiminnasta aiheutuvien tarpeiden perusteella.	Ei relevantti

LIITE II

Euroopan unionin perusoikeusvirasto (Wien)

Vastuualueet ja toiminta

<p>Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta</p>	<p>Tietojen kerääminen</p> <p>— Komissio voi sille uskottujen tehtävien hoitamiseksi, niissä rajoissa ja niillä edellytyksin, jotka neuvosto, joka tekee ratkaisunsa yksinkertaisella enemmistöllä, perussopimusten määräysten mukaisesti vahvistaa, hankkia kaikki tarvittavat tiedot ja toimittaa kaikki tarvittavat tarkastukset. (337 artikla)</p>
<p>Viraston toimivaltuudet</p> <p>(Neuvoston asetus (EY) N:o 168/2007)</p>	<p>Tavoitteet</p> <p>— Tarjota perusoikeuksia koskevaa apua ja asiantuntemusta asianomaisille unionin toimielimille, elimille, laitoksille ja virastoille sekä jäsenvaltioille, kun ne panevat täytäntöön unionin oikeutta, ja auttaa niitä tällä tavoin varmistamaan perusoikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen, kun ne toimivaltuuksiensa puitteissa toteuttavat toimenpiteitä tai määrittelevät toimintalinjoja.</p> <p>Tehtävät</p> <p>— Kerätä, tallentaa, analysoida ja levittää merkityksellisiä, objektiivisia, luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja</p> <p>— kehittää menetelmiä ja standardeja tietojen vertailukelpoisuuden, objektiivisuuden ja luotettavuuden parantamiseksi Euroopan tasolla</p> <p>— toteuttaa ja tukea tieteellisiä tutkimuksia ja selvityksiä, esiselvityksiä ja toteutettavuustutkimuksia sekä osallistua niitä koskevaan yhteistyöhön</p> <p>— laatia ja julkaista päätelmiä ja lausuntoja yksittäisistä aiheista unionin toimielimille tai jäsenvaltioille niiden panna täytäntöön unionin oikeutta</p> <p>— julkaista vuosikertomus viraston toiminta-aloihin kuuluvista perusoikeuskysymyksistä</p> <p>— julkaista aihekohtaisia kertomuksia suorittamiensa analyysien, tutkimusten ja selvitysten pohjalta</p> <p>— julkaista vuosikertomus omasta toiminnastaan</p> <p>— kehittää viestintästrategia ja edistää kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävää vuoropuhelua lisätäkseen yleistä tietoisuutta perusoikeuksista ja tiedottaakseen aktiivisesti toiminnastaan.</p>
<p>Hallinto</p>	<p>Hallintoneuvosto</p> <p><i>Kokoonpano</i></p> <p>Yksi kunkin jäsenvaltion nimeämä riippumaton henkilö, yksi Euroopan neuvoston nimeämä riippumaton henkilö sekä kaksi komission edustajaa.</p> <p><i>Tehtävät</i></p> <p>Hyväksyä viraston talousarvio, työohjelma ja vuosikertomukset. Vahvistaa lopullinen talousarvio ja henkilöstötaulukko. Antaa lausunto tilinpäätöksestä.</p> <p>Johtokunta</p> <p><i>Kokoonpano</i></p> <p>— Hallintoneuvoston puheenjohtaja,</p> <p>— hallintoneuvoston varapuheenjohtaja,</p>

	<p>— yksi edustaja komissiosta,</p> <p>— kaksi muuta jäsentä hallintoneuvostosta,</p> <p>— Euroopan neuvoston nimeämä hallintoneuvostossa oleva henkilö voi osallistua johtokunnan kokouksiin.</p> <p>Tieteellinen komitea</p> <p><i>Kokoonpano</i></p> <p>— 11 riippumatonta perusoikeuksien alalla erityisen ansioitunutta henkilöä. Hallintoneuvosto nimeää jäsenet avoimen haku- ja valintamenettelyn jälkeen.</p> <p>Johtaja</p> <p>Hallintoneuvosto nimittää johtajan komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston lausuntojen pohjalta (parlamentti ja neuvosto ilmoittavat suosituimmuusjärjestyksensä).</p> <p>Ulkoisen tarkastus</p> <p>Euroopan tilintarkastustuomioistuin.</p> <p>Sisäinen tarkastus</p> <p>Euroopan komission sisäisen tarkastuksen osasto.</p> <p>Vastuuvapauden myöntävä viranomainen</p> <p>Euroopan parlamentti myöntää vastuuvapauden neuvoston suosituksesta.</p>
<p>Viraston resurssit vuonna 2013 (2012)</p>	<p>Lopullinen talousarvio</p> <p>21,620 miljoonaa euroa (20,376 miljoonaa euroa), josta unionilta saatua tukea 99 prosenttia (99 %).</p> <p>Henkilöstön määrä 31. joulukuuta 2013</p> <p>Henkilöstötaulukossa 78 (72) virkaa, joista täytettyjä: 75 (70) +</p> <p>38 (22) muuta tointa (sopimussuhteinen henkilöstö, työkomennuksella olevat kansalliset asiantuntijat)</p> <p>Yhteensä 116 (94) henkilöstön jäsentä, joiden osalta tehtävät jakautuvat seuraavasti:</p> <p>— operatiiviset tehtävät: 75 (58)</p> <p>— hallinnolliset tehtävät: 33 (29)</p> <p>— sekalaiset tehtävät: 8 (7)</p>
<p>Tuotteet ja palvelut vuonna 2013 (2012)</p>	<p>FRANET</p> <p>Kaikkiaan 28 sopimuspuolen kanssa tehtyjen sopimusten lukumäärä (kansalliset erät): 403 (185)</p> <p>EU:n kansainvälisistä analyyseistä vastaavien kumppanien kanssa tehtyjen sopimusten lukumäärä: 1 (1)</p> <p>Vertailevista analyyseistä vastaavien kumppanien kanssa tehtyjen sopimusten määrä: 2 (1)</p> <p>Kokousten lukumäärä: 3 (3) (yhdessä kokouksessa neljä osallistujaa, yhdessä 10 osallistujaa ja yhdessä 2 osallistujaa)</p> <p>Tutkimusraportit</p> <p>Raporttien lukumäärä: 19 (13) sekä 12 (23) kieliversiota</p> <p>Kokousten lukumäärä: 1 (2)</p> <p>Vuosikertomukset: 2 (2) sekä 2 (3) kieliversiota</p> <p>Vuosikertomusten yhteenveto: 1 (1) sekä 2 (2) kieliversiota</p> <p>Viraston lausunnot: 2 (3)</p>

Sähköisenä kirjana julkaistu viraston vuosikertomus varainhoitovuodelta 2012: 1 (0) sekä 1 (0) kieliversio

Tiedotteet: 4 (11) sekä 71 (118) kieliversiota

Muu kuin tutkimusmateriaali

Perusoikeusviraston eri julkaisut: 20 (5) sekä eri kieliversiot (31)

Julisteet: 15 (20)

Keskeiset konferenssit ja tapahtumat

Perusoikeuksia käsittelevät konferenssit: 1 (1)

Moninaisuuden päivä (Diversity Day): 0 (1)

Perusoikeuksia käsittelevät symposiumit: 1 (1)

Perusoikeusfoorumin kokoukset: 1 (1)

Yhteinen seminaari EU:n puheenjohtajamaan (Irlanti) kanssa: 1 (1)

EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla eri organisaatioiden ja elinten kanssa tehtävä yhteistyö

Jäsenvaltiot: 29 (7)

Euroopan unionin neuvosto: 19 (9)

Euroopan komissio: 22 (12)

Euroopan parlamentti: 15 (20)

Euroopan ulkosuhdehallinto: 4 (-)

EU:n toimielimet ja muut elimet: 23 (-)

Euroopan unionin tuomioistuin: 2 (1)

Alueiden komitea: 1 (1)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea: 0 (1)

Euroopan oikeusasiamies: 2 (1)

Perusoikeusfoorumi: 3 (3)

Euroopan neuvosto: 25 (24)

ETYJ: 4 (2)

Yhdistyneet kansakunnat: 9 (2)

Erityiselimet (kansalliset ihmisoikeusinstituutiot NHRI:t, ja tasa-arvoelimet): 8 (3)

Muut kokoukset ja keskustelutilaisuudet: 7 (12)

VIRASTON VASTAUKSET

11 ja 12. Virasto suunnittelee vuoden alussa siirrot seuraavalle vuodelle ja seuraa tarkasti niiden kehitystä. Peruutusten osuus (alle 2 %) osoittaa siirtojen tarkkaa suunnittelua ja hallintaa.

Virasto on kahden kuluneen varainhoitovuoden aikana käyttänyt EU-tuestaan yli 99 prosenttia, mikä osoittaa erinomaista talousarvion hoitoa.
